

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 116/08-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. apríla 2008 predbežne prerokoval sťažnosť J. S., P., zastúpeného advokátom Mgr. M. K., Advokátska kancelária, N., vo veci namietaného porušenia základných práv zaručených čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutím Okresného súdu Považská Bystrica vydaným v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 211/2004, rozhodnutím Krajského súdu v Trenčíne vydaným v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Co 36/2007 a rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vydaným v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Cdo 205/2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. S. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. januára 2008 doručená sťažnosť J. S., P. (ďalej len „sťažovateľ“), v ktorej namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len

„ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) vydaným v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 211/2004, rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) vydaným v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Co 36/2007 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) vydaným v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Cdo 205/2007.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že okresný súd rozsudkom č. k. 7 C 211/04-85 z 25. mája 2005 zamietol jeho návrh na vyslovenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru. Sťažovateľ podal proti tomuto rozhodnutiu odvolanie, na základe ktorého krajský súd uznesením č. k. 17 Co 234/2005-107 zo 14. februára 2006 rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dôvodom takého rozhodnutia bolo nedostatočné zistenie skutkového stavu okresným súdom.

Okresný súd po doplnení dokazovania rozsudkom č. k. 7 C 211/2004-141 z 22. novembra 2006 opätovne zamietol návrh sťažovateľa, ktorý tak znovu využil možnosť podať proti prvostupňovému rozhodnutiu odvolanie, *„ktorým žiadal zmenu rozhodnutia v súlade s ním navrhovaným petitom a s prihliadnutím na vyneseny právny názor odvolacieho súdu (...)“*. Krajský súd *„bez predchádzajúceho oznámenia termínu pojednávania“* rozhodol o podanom odvolaní rozsudkom sp. zn. 17 Co 36/2007 z 24. apríla 2007 tak, že napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil ako vecne správny. Rozsudok krajského súdu bol právnomu zástupcovi sťažovateľa doručený 2. júla 2007, kedy aj nadobudol právoplatnosť.

Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzoval z ustanovenia § 237 písm. f) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“), pretože podľa jeho názoru mu postupom odvolacieho súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Najvyšší súd ako súd dovolací uznesením z 26. septembra 2007 vydaným v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Cdo 205/2007 dovolanie sťažovateľa odmietol, pretože nebola preukázaná vada, ktorú dovolateľ namietal.

Námietky sťažovateľa voči označeným rozhodnutiam všeobecných súdov vychádzajú z tvrdenia, že jeho právnomu zástupcovi nebolo krajským súdom ako súdom odvolacím doručené predvolanie na pojednávanie 24. apríla 2007. V listovej zásielke sa totiž podľa sťažovateľa nachádzalo iba vyjadrenie protistrany v spore k sťažovateľom podanému odvolaniu. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti výslovne uviedol, že poštová doručka „už pri zbežnom pohľade pôsobí značne nedôveryhodne, nakoľko text ‚predvolanie na poj. T24/04‘ vyzerá byť dopísaný strojom dodatočne a tento zreteľne zasahuje do už skôr vyznačeného a existujúceho textu nachádzajúceho sa pred ním. Z uvedeného možno vyvodit', že došlo k neoprávnenej manipulácii a k dopísaniu tohto viditeľne vyčnievajúceho textu po doručení doručky.

Je totiž v úplnom rozpore s logikou a bežnou administratívnou praxou, aby jedna časť obsahu listiny bola napísaná rukou v strede kolonky vymedzenej na označenie obsahu doručovanej listiny tak, akoby vloženie iného textu nebolo vzhľadom na jej dostatočný rozsah mienené a absolútne nepochopiteľne a nezrozumiteľne bol na už existujúci text písacím strojom dopísaný ďalší text vyznačujúci obsah súdnej zásielky, a to ‚predvolanie na pojednávanie T24/04‘, hoci tento patrí do kolonky obsahujúcej už rukou napísané ‚vyjadrenie odporcu‘ “.

V takto opísanom postupe vidí sťažovateľ porušenie svojho práva na spravodlivé súdne konanie vyplývajúce v jeho prípade z odňatia možnosti konať pred súdom, na čo najvyšší súd ako na dovolací dôvod neprihliadol napriek tomu, že „v dovolacom konaní bolo dovolaciemu súdu doručené tiež čestné vyhlásenie osôb, ktoré boli prítomné pri preberaní spornej súdnej doručky, (...)“.

Sťažovateľ v podanej sťažnosti následne na podporu svojho tvrdenia o porušení základného práva garantovaného čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru za daných skutkových okolností uviedol viacero rozhodnutí ústavného súdu i najvyššieho súdu.

V závere svojej sťažnosti sťažovateľ navrhol, aby v predmetnej veci ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„1. Najvyšší súd SR uznesením 26. 9. 2007, sp. zn. 4 Cdo 205/2007 porušil právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa Čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb., ako aj podľa Čl. 36 ods. 1 Ústavného zákona č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa Čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorý bol vyhlásený pod č. 209/1992 Zb. a uvedené uznesenie sa zrušuje.

2. Krajský súd v Trenčíne rozsudkom zo dňa 24. 4. 2007 sp. zn. 17Co/36/2007-167 a Okresný súd Považská Bystrica rozsudkom zo dňa 22. 11. 2006 sp. zn. 7C/211/2004 porušili právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa Čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb., ako aj podľa Čl. 36 ods. 1 Ústavného zákona č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa Čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorý bol vyhlásený pod č. 209/1992 Zb. a uvedené rozsudky sa zrušujú a vec sa vracia Okresnému súdu v Považskej Bystrici na nové konanie a rozhodnutie.

3. Sťažovateľovi sa priznáva náhrada trov právneho zastúpenia, ktoré je Najvyšší súd SR povinný vyplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa, Mgr. M. K. do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní

pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľ v časti sťažnosti namietal porušenie svojich základných práv zaručených čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru rozhodnutím okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 211/2004 a rozhodnutím krajského súdu ako súdu odvolacieho v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Co 36/2007.

Právomoc ústavného súdu vyplývajúca z čl. 127 ods. 1 ústavy je vo vzťahu k všeobecným súdom limitovaná princípom subsidiarity, podľa ktorého poskytuje ústavný súd v konaní podľa čl. 127 ústavy ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Proti rozsudku okresného súdu č. k. 7 C 211/2004-141 z 22. novembra 2006, ktorým bol návrh sťažovateľa na vyslovenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru zamietnutý, mal sťažovateľ právo podať opravný prostriedok – odvolanie, a túto možnosť aj využil. O odvolaní rozhodoval krajský súd, ktorý bol v tomto prípade oprávnený aj povinný poskytnúť sťažovateľovi ochranu práv, ktorých porušenie sťažovateľ v sťažnosti vo vzťahu k okresnému súdu namieta.

Právomoc krajského súdu preskúmať napadnutý rozsudok okresného súdu v tomto prípade vylučuje právomoc ústavného súdu, preto ústavný súd sťažnosť v časti týkajúcej sa namietaného porušenia základných práv zaručených čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru vo vzťahu k rozsudku okresného súdu sp. zn. 7 C 211/2004 odmietol pre nedostatok právomoci.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde možno sťažnosť podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu.

Ústavný súd už vo svojich doterajších rozhodnutiach viackrát konštatoval, že sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany ústavnosti. Jednou zo zákonných podmienok na prijatie sťažnosti podľa čl. 127 ústavy na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, teda v lehote dvoch mesiacov od kvalifikovanej právnej skutočnosti (napr. I. ÚS 22/02).

V zmysle ustálenej judikatúry ústavného súdu sťažnosť, ktorá bola podaná ústavnému súde po uplynutí lehoty upravenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, nespĺňa jednu z kogentne ustanovených podmienok na prijatie ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie. Toto ustanovenie neumožňuje odpustiť ani predĺžiť lehotu na podanie sťažnosti. Dvojmesačná lehota podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia (...) a jej nedodržanie je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde (m. m. sp. zn. I. ÚS 38/98, IV. ÚS 14/03, III. ÚS 124/04, IV. ÚS 129/07).

Aj keď zo sťažnosti ani z jej príloh explicitne nevyplýva dátum nadobudnutia právoplatnosti napadnutého rozsudku krajského súdu vydaného v konaní sp. zn. 17 Co 36/2007, ústavný súd z obsahu sťažnosti zistil, že sťažovateľ podal proti rozsudku krajského súdu 23. júla 2007 dovolanie, čo bez akýchkoľvek pochybností znamená, že najneskôr v tento deň už uvedený rozsudok bol právoplatný. Z toho možno

vyvodiť, že sťažnosť sťažovateľa doručená ústavnému súdu 4. januára 2008 bola podaná zjavne po dvojmesačnej lehote upravenej v citovanom § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Z týchto dôvodov ústavný súd v časti napádajúcej označené rozhodnutia krajského súdu sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako podanú oneskorene.

K časti sťažnosti namietajúcej porušenie označených práv sťažovateľa uznesením najvyššieho súdu vydaným v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Cdo 205/2007 ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej o zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). Teda úloha ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní návrhu nespočíva v tom, aby určil, či preskúmanie veci predloženej navrhovateľom odhalí existenciu porušenia niektorého z práv alebo slobôd zaručených ústavou, ale spočíva len v tom, aby určil, či toto preskúmanie vylúči akúkoľvek možnosť existencie takéhoto porušenia. Ústavný súd teda môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený (I. ÚS 4/00).

Dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť je absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Argumentácia, ktorú sťažovateľ použil proti postupu a následne aj proti napadnutému rozhodnutiu najvyššieho súdu, je založená na názore o porušení označených práv sťažovateľa tým, že najvyšší súd odmietol jeho dovolanie napriek tomu, že vada podľa § 237 písm. f) OSP sa v konaní krajského súdu ako súdu odvolacieho vyskytla a mala

spočívať v tom, že úradná zásielka krajského súdu doručená právnenému zástupcovi sťažovateľa 27. marca 2007 neobsahovala predvolanie na pojednávanie 24. apríla 2007, ale len vyjadrenie protistrany v súdnom konaní. Informácia o obsahu doručovanej zásielky bola podľa sťažovateľa až neskôr doplnená o údaj o doručovaní predvolania na pojednávanie. Tým mu krajský súd znemožnil zúčastniť sa pojednávania, a tak mu odňal možnosť konať pred súdom.

Z odôvodnenia rozhodnutia najvyššieho súdu ústavný súd zistil, že dovolací súd po preskúmaní obsahu predmetného súdneho spisu mal bez akýchkoľvek pochybností za preukázané, že krajský súd sťažovateľovi prostredníctvom jeho právneho zástupcu 27. marca 2007 doručil nielen vyjadrenie protistrany k odvolaniu, ale aj predvolanie na pojednávanie nariadené na 24. apríl 2007, „*keďže takýmito údajmi opatrenú doručenkú advokát žalobcu (sťažovateľa, pozn.) aj podpísal*“.

Ústavný súd už viackrát vyslovil, že skutkové a právne závery všeobecných súdov môžu byť predmetom jeho kontroly iba vtedy, ak by vyvedené závery všeobecných súdov boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (obdobne napr. I. ÚS 13/00, III. ÚS 151/05, III. ÚS 344/06). Odôvodnenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu nevykazuje arbitrárnosť alebo zjavnú neodôvodnenosť skutkových a právnych záverov dovolacieho súdu, ktorý sa riadne vysporiadal so zásadnými námietkami sťažovateľa, ktoré mali preukázať existenciu dovolacieho dôvodu.

Navyše ústavný súd dodáva, že úradné zásielky súdov sú podľa čl. 79 ods. 3 Poštových podmienok k poštovým službám, ktoré podľa zákona č. 507/2001 Z. z. o poštových službách v znení neskorších predpisov poskytuje Slovenská pošta, a. s., doručované účastníkom konania v špeciálnych doručenkových obálkach. Ich technické parametre zabezpečujú, že údaje o obsahu zásielky nachádzajúce sa na doručenkovej obálke ostávajú na nej vyznačené aj po tom, keď po potvrdení prevzatia adresátom doručovateľ od obálky oddelí doručenkú, ktorá sa potom stane súčasťou súdneho spisu. Tvrdenie, že text preukazujúci doručenie predvolania na pojednávanie bol na doručenke vyznačený

až po doručení zásielky jeho právnomu zástupcovi, preto mohol sťažovateľ dokázať predložením doručenkovej obálky. V prípade, že by z tohto dôkazného prostriedku jednoznačne vyplývalo, že obsahom zásielky bolo iba vyjadrenie protistrany k podanému odvolaniu, znamenalo by to unesenie dôkazného bremena sťažovateľom a nevyhnutnosť jeho úspechu v dovolacom konaní. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu však nevyplýva, že by sťažovateľ takýto dôkazný prostriedok v dovolacom konaní navrhol. Napokon ani v posudzovanej sťažnosti sťažovateľ netvrdil, že môže preukázať nesúlad doručenky tvoriacej obsah súdneho spisu a doručenkovej obálky, ktorou ako adresát disponuje.

Ústavný súd tak nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie mohli viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľa, a preto v tejto časti sťažnosť odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. apríla 2008